

Nieuwe raadsleden in de provincie Overijssel

Deventer, 28 april 2022

Betreft: aandachtspunten voor de horeca, als essentieel onderdeel van de gastvrijheidssector.

Geachte heer/mevrouw,

Van harte gefeliciteerd met uw verkiezing in de gemeenteraad! Aan het begin van de nieuwe raadsperiode willen wij u graag het volgende meegeven.

De horeca, als belangrijk onderdeel van de gastvrijheidssector, is één van de zwaarst getroffen sectoren van de coronacrisis in de afgelopen twee jaar. Veel ondernemers in de provincie Overijssel, waaronder de gemeente Steenwijkerland, die als eerste getroffen werd door de Corona-crisis, omdat de buitenlandse toeristen wegbleven, hebben een moeilijke periode achter de rug en hebben ook de komende jaren nog hulp nodig om zich te kunnen herstellen. Deze ondernemers verdienen daarom volop aandacht van de gemeenten in Overijssel in het algemeen, en u als raadslid speelt hier een belangrijke rol in. Namens alle 21 Koninklijke Horeca Nederland (KHN) afdelingen in Overijssel vragen wij uw aandacht voor de huidige situatie van de horeca, wat er nodig is voor het herstel van de sector, en waar wij een beroep doen op uw steun.

Hoge schuldenberg bij ondernemers, schuldsanering noodzakelijk

Ondernemers (met de zogenaamde 'starters' daargelaten), zijn de afgelopen twee jaar financieel gesteund met NOW en TVL, maar ondanks deze maatregelen zijn de financiële zorgen groot. Ondernemers hebben ingeteerd op hun bedrijfsreserves en privé vermogen. Ondanks dat gasten na Corona weer terugkeren naar de horeca, houden de forse coronaschulden, ingrijpende gevolgen van de oorlog in Oekraïne, het personeelstekort en de forse stijgende inkooprijzen het herstel tegen. Vanuit KHN is onze oproep dat deze horecaondernemers geholpen moeten worden bij hun herstel. Zij mogen niet alsnog omvallen of hun bedrijf noodgedwongen met verlies moeten verkopen.

Inmiddels heeft meer dan 80% van de horecaondernemers hun bedrijfsvermogen en privévermogen aangesproken. In totaal was de schuld van het bedrijfsleven bij de fiscus eind augustus 2021 al €18,3 miljard. Zeker 44% van de restaurants heeft een belastingschuld opgebouwd en ook andere horecazaken zijn zwaar getroffen. Deze schuld moet in 5 jaar worden afbetaald. En dat terwijl tussen een derde en de helft van de cafés en restaurants een belastingschuld heeft die gemiddeld uitkomt op meer dan 4 jaar brutowinst. Hier bovenop komen nog de private schulden die ondernemers in de afgelopen twee jaar hebben opgebouwd.

Enige vorm van schuldsanering is dus onvermijdelijk. Een oplossing is dat de belastingdienst een deel van de belastingschuld zal moeten kwijt schelden, dan wel ondernemers in staat moet stellen die af te kopen (tegen reductie van de schuld). Maar denk ook aan een compensatie voor diegenen die wel de belastingdienst hebben betaald, maar zich daarvoor in de private schulden

hebben gestoken. Als de overheid ervoor kiest om deze ondernemers niet te steunen met enige vorm van schuldsanering heeft dit negatieve consequenties voor het investeringsvermogen. De potjes die bedoeld waren voor investeringen in bijvoorbeeld noodzakelijke verbouwingen of aanpassingen van de bedrijfsvoering of verduurzaming moeten dan ingezet worden voor afbetaling van schulden.

Transitie – en investeringsfonds

Naast een nationaal schuldenfonds, zal er een investeringsfonds voor herstel en innovatie nodig zijn. In de sectorprognose van ABN AMRO van maart 2021 komt al naar voren dat investeringen nodig zijn om het horeca-aanbod de komende jaren te kunnen blijven ontwikkelen. Denk hierbij bijvoorbeeld ook aan de investeringen die van ondernemers verwacht worden om duurzamer en circulair te ondernemen. Voor ondernemers die aanpassingen willen plegen om hun bedrijf toekomstbestendiger en veerkrachtig te positioneren na de coronacrisis is ook een transitiefonds nodig.

Ondersteunend gemeentebestuur voor herstel is nodig

Tijdens de afgelopen twee jaar is de relatie tussen de gemeenten in Overijssel en de horecaondernemers versterkt. De KHN afdelingen in Overijssel kijken positief terug op het overleg en samenwerking met de gemeenten over ondersteunende maatregelen. Dit heeft o.a. geleid tot goede initiatieven, zoals uitbreiding van de terrassen, (gedeeltelijk) kwijtschelden van precario en uitbetaling van CTB (CoronaToegangsBewijs) gelden. Wij kijken ernaar uit om verder met u in gesprek te treden over lokale steunmaatregelen om ondernemers in deze mooie sector te helpen bij herstel. Ons verzoek aan u is dan ook, blijf de horecaondernemers in Overijssel steunen door ze ruimte te geven om te ondernemen, dit door:

- Geen lastenverzwaringen op te leggen aan de horeca, en gastvrijheidssector in het algemeen, en coulant omgaan met regelgeving omtrent overkappen en verwarmen van terrassen (**1. Gemeentelijke lasten**).
- Intensievere samenwerking/actieplan met gemeenten, UWV, scholen en andere lokale partners op het gebied van arbeidsmarkt en personeelstekort in de gastvrijheidssector en samen op te trekken in om/en bijscholingstrajecten, door hiervoor zelf middelen beschikbaar te stellen en/of gebruik te maken van subsidiemogelijkheden die door de regering in het kader van corona beschikbaar zijn gesteld (**2. Arbeidsmarkt**).
- Voldoende en goede controle van de nieuwe Alcoholwet, die op 1 juli 2021 in werking is gegaan en oneerlijke concurrentie van particulieren bij horeca-activiteiten tegen te gaan (**3. Eerlijk speelveld**).
- Horecaondernemers te blijven betrekken bij het opstellen van omgevingsvisies en omgevingsplannen en de horecastructuurvisie, zoals deze er bijvoorbeeld in Kampen en Zwolle ligt, als leidraad te blijven gebruiken (**4. Vitale horecaomgeving**).
- Samen op te trekken als het gaat om infrastructuur, veiligheid en duurzaamheid (**5. Klimaatakkoord**).
- Samen te kijken hoe we Overijssel (nog) meer op de kaart kunnen zetten (**6. Toerisme**).

1. Gemeentelijke lasten

We begrijpen dat de kosten van de coronacrisis zwaar drukken op de begroting van de gemeenten in Overijssel, maar ook veel horecaondernemers hebben het (nog steeds) zwaar. De KHN afdelingen in Overijssel doet dan ook een beroep op u om de lokale horecaondernemers in Overijssel te ondersteunen en geen lastenverzwaringen van de gemeenten op te leggen aan de horeca of gastvrijheidssector in het algemeen. Afgelopen jaren was al te zien dat bijvoorbeeld OZB-verhogingen vaker hoger uitpakken voor ondernemers dan voor 'gewone burgers'. Daarnaast hebben juist horecaondernemers te maken met veel vormen van lokale belastingen en heffingen (bijvoorbeeld toeristenbelasting, precariorechten, OZB en leges voor vergunningen etc. etc.). Door de verhogingen en de optelsom van maatregelen dreigt de horecasector in de komende jaren in de problemen te komen. Wij vragen u om de kosten niet af te af te wentelen op de horeca. Het verdient aanbeveling om te zoeken naar goede alternatieven, zoals:

- Micronorm in de gemeentebegroting.
- Aanjagen van bedrijfsinvesteringszones.
- Afschaffen van onzinnige en inefficiënte lokale heffingen zoals precario en reclamebelasting, wat in het afgelopen jaar gebeurt is.
- Opzetten van een ondernemersfonds, in samenwerking met het bedrijfsleven, om in bepaalde gebieden extra lokale investeringen te doen.
- Verlagen van de toeristenbelasting en/of het herinvesteren van de opbrengsten in de sector.

2. Arbeidsmarkt

De horeca is een van de hardst getroffen sectoren door de coronacrisis. Dat zorgde in Coronatijd tijdelijk voor minder werk, maar nu de deuren van de horeca weer gewoon open zijn, is er weer volop werkgelegenheid. We weten uit voorgaande jaren dat de horeca de snelst groeiende sector is en dat biedt veel kansen op werk. Voor de coronacrisis was het personeelstekort in de sector al erg toegenomen en het vervullen van vacatures zal naar verwachting ook de komende jaren voor uitdagingen zorgen. Daarom vragen wij u in te zetten op:

- Het stimuleren van samenwerking tussen UWV en het bedrijfsleven om mensen in een uitkeringssituatie versnelt te matchen met potentiële werkgevers in de horeca.
- Het stimuleren van jongeren in hun beroepskeuze voor de horecasector.
- Het stimuleren van samenwerking tussen middelbaar beroepsonderwijs (ROC's), UWV en het bedrijfsleven op het gebied van praktijkleren in de horeca.
- Het ontwikkelen van een regioplan voor de toestroom naar en doorstroom van het mbo naar de horeca en meer mogelijkheden voor Leven Lang Ontwikkelen.

3. Eerlijk speelveld

Handhaving Alcoholwet

De KHN afdelingen staan achter voldoende en goede controle van de nieuwe Alcoholwet, die sinds medio 2021 in werking is getreden. Belangrijk is daarbij dat bij alle alcoholverstrekkende partijen controle en handhaving plaatsvindt, maar ook bij jongeren zelf en bij illegale situaties. Specifieke aandacht zou uit moeten gaan naar de nieuwe bepaling in de Alcoholwet voor het strafbaar stellen van weder verstrekking (waarbij een volwassene alcohol doorgeeft aan een minderjarige). Doel moet zijn dat handhaving het lokale alcoholbeleid ondersteunt en versterkt.

We willen immers allemaal een verantwoorde verstrekking en consumptie van alcohol. Volgens KHN is het belangrijk dat belanghebbenden zoals horeca, supermarkten, slijterijen, sportverenigingen, buurthuizen etc. actief betrokken worden bij het opstellen van het Preventie en Handhavingsplan. Dat leidt niet alleen tot beter beleid, maar ook wederzijds begrip en tot meer draagvlak voor handhaving.

Paracommercie

KHN vindt dat de huidige paracommerciële bepalingen moeten worden aangescherpt. Doel van die bepalingen, zoals letterlijk in de Alcoholwet staat, moet zijn het voorkomen van oneerlijke concurrentie. Daar voorzien de huidige bepalingen onvoldoende in. Paracommerciële bepalingen in veel gemeenten in Overijssel zijn redelijk duidelijk, zoals (sport)verenigingen die 1 uur na de laatste wedstrijd nog open mogen zijn en het faciliteren van hooguit 12 bijeenkomsten van persoonlijke aard op jaarbasis, maar in de praktijk wordt er niet of nauwelijks gecontroleerd of de locaties zich ook daadwerkelijk aan deze regels houden. Paracommerciële instellingen vervullen een belangrijke functie in onze gemeenten en de KHN afdelingen in Overijssel begrijpen dat horeca-inkomsten een welkome aanvulling kunnen zijn op de andere inkomsten van deze instellingen (o.a. subsidie van de gemeenten). Tegelijkertijd mag het niet zo zijn dat horecabedrijven worden gekannibaliseerd door paracommerciële instellingen die ongebreideld horeca kunnen bedrijven. Zeker niet in de periode waarin de horeca langzaam probeert op te krabbelen na de coronacrisis en de sponsors van deze verenigingen veelal horecaondernemingen zijn.

Air-BnB

De KHN afdelingen in Overijssel willen dat er iets gedaan wordt aan de oneerlijke concurrentie van particulieren bij horeca activiteiten. Bijvoorbeeld doordat via platforms als AirBnB en Booking.com steeds meer woningen worden verhuurd aan toeristen. Waar een professionele ondernemer in de gastvrijheidssector moet voldoen aan wet- en regelgeving (toeristenbelasting, drank- en horecaverunning, legionellabestrijding, rookverbod, brandveiligheid etc.) ontspringen particulieren vaak de dans omdat ze niet gecontroleerd worden. KHN vindt dat de gemeenten moet zorgen voor een gelijk spelveld. Met de wet 'toeristische verhuur van woonruimte' (vernieuwing Huisvestingswet), die op 1 januari 2021 in werking is getreden, kunnen de gemeenten in Overijssel een registratieverplichting, nachtcriterium en vergunningsplicht instellen. De KHN afdelingen in Overijssel zijn er groot voorstander van om van deze instrumenten gebruik te maken in Overijssel of tenminste de impact van toeristische verhuur van woningen op de schaarste aan woonruimte of leefbaarheid te onderzoeken. Zo kan er in ieder geval door instanties gecontroleerd en gehandhaafd worden op overtredingen.

Zuipketen

In onze regio zijn we bekend met een hoog aantal illegale hokken- en keten. Deze opkomst van het aantal zuipketen (die niet alleen gesitueerd zijn op het platteland maar ook vaker te zien zijn op industrieterreinen) in onze regio is zeer schadelijk voor de lokale economie en de gastvrijheid in de regio. Met name de grote keten handelen direct in strijd met de Alcoholwet. Zij ontduiken de regels omtrent de inzet van vrijwilligers, veiligheid, alcoholgebruik en het rookverbod. Oneerlijke concurrentie, bijvoorbeeld door illegale zuipketen, leidt er toe dat de horeca het voorzieningenniveau steeds lastiger op peil kan houden. Daarnaast wordt de handhaving van het

rook- en alcohol preventiebeleid in de horeca compleet teniet gedaan. Ongewenst rook- of drinkgedrag verplaatst zich slechts naar de illegale hokken en keten. De KHN afdelingen in Overijssel roepen u op om werk te maken van de handhaving en sluiting van (illegale) zuipketen in onze gemeenten. Samen zorgen wij ervoor dat de gastvrijheid en voorzieningen in onze gemeenten op peil blijven.

4. Vitale Horecaomgeving

Omgevingsvisie/plan

Per 1 januari 2022 treedt de omgevingswet in werking. Een wet die alle wetten op het gebied van de leefomgeving vereenvoudigt en bundelt. De KHN afdelingen in Overijssel willen de ruimte krijgen om te kunnen blijven ondernemen. Daarom pleiten wij ervoor dat u ondernemers betreft bij het opstellen van omgevingsvisies en omgevingsplannen. De gemeenten in Overijssel moeten daarbij de achterliggende filosofie van de Omgevingswet, waarbij een omslag wordt gemaakt van “nee tenzij naar ja mits”, daadwerkelijk ter harte nemen en toepassen. Horecaondernemers moeten hierin worden meegenomen door de gemeenten. Ook is het van belang dat de gemeenten bewust rekening houden met de rechtszekerheid van ondernemers. Doordat o.a. het Activiteitenbesluit en het Bouwbesluit vervallen kan het niet zo zijn dat ondernemers straks van de één op de andere dag geconfronteerd gaan worden met bijvoorbeeld strengere regels op het gebied van inrichtingen, geluid, energie of milieu. Zo kost elke extra te isoleren decibel een ondernemer € 8.000,-. Een horecaondernemer heeft niet dit zomaar terugverdiend en zeker niet na de Corona-tijd. Daarom moeten de regels voor horecaondernemers haalbaar, betaalbaar en uitvoerbaar zijn en geen onnodige administratieve lasten en regeldruk met zich mee brengen.

Leegstand en bruisend centrum

Corona heeft een grote invloed op binnensteden en kernen. Leegstand, digitalisering en veranderingen in sectoren als retail, cultuur en horeca vereisen een creatieve aanpak om binnensteden aantrekkelijk te houden en voorzieningen op peil te houden. We hebben allemaal belang bij een bruisend centrum waar mensen graag wonen, werken, winkelen en recreëren. KHN praat graag mee over concrete oplossingen om het centrum weer bruisend te maken. Als er overcapaciteit is, dan moeten we praten over saneren/slopen/herbestemmen. De oplossing bestaat in ieder geval niet uit het overal toestaan van (nog meer) horeca. Dat is namelijk het voor je uitschuiven van problemen. Om te kijken waar de behoeften van inwoners liggen en hoeveel retail/horeca/wonen er nodig is, kunnen koopstroomonderzoeken uitkomst bieden.

5. Duurzaamheid

Klimaatakkoord

De lokale uitvoering van het klimaatakkoord zal een behoorlijke impact hebben op bewoners en ondernemers van de gemeenten in Overijssel. KHN pleit voor helder, betaalbaar en goed uitvoerbaar beleid op het gebied van duurzaamheid. Belangrijk hierbij is dat rekening gehouden wordt met onze lokale horecaondernemers in het MKB. Door de nasleep van de coronacrisis hebben veel ondernemers geen geld meer om te investeren. Het is van belang hen niet af te stoten met dreigende hoge lasten en onzekerheid, maar hen te faciliteren en ruimte voor ondernemen te bieden. Het herhaaldelijk uitvoeren van een MKB-toets kan hierbij een goed hulpmiddel zijn.

6.Toerisme

Herstel Toerisme

Toerisme biedt nog steeds grote kansen voor onze regio. In ieder geval het binnenlands toerisme zal ook na corona weer snel aantrekken en hopelijk volgen het inkomend toerisme en de zakelijke evenementen ook snel. De gastvrijheidssector, waar de horeca een essentieel onderdeel van uitmaakt, biedt veel werkgelegenheid en is economisch van groot belang. Ze draagt dus bij aan de welvaart van de gemeenten in Overijssel maar ook aan het welzijn en de (culturele) identiteit. Zonder toerisme zou het voorzieningenniveau van veel gemeenten lager zijn en dus profiteren ook de bewoners van het toerisme. Het zorgen voor de juiste randvoorwaarden voor deze sector en het formuleren van een visie of ten minste heldere kaders voor toeristisch-recreatieve ontwikkeling zijn dan ook een breed maatschappelijk belang waar de KHN-afdelingen binnen Overijssel graag met de gemeenten over in gesprek gaat. Wij denken hierbij aan spreiding van toeristen in de regio, maar ook over het jaar door bijvoorbeeld een gevarieerd, toegankelijk en aantrekkelijk jaarprogramma te bieden. En natuurlijk een wethouder toerisme (en recreatie). KHN wil graag een verbindende rol spelen en samen met haar partners een antwoord bieden op de kansen en uitdagingen die herstel en groei van het toerisme met zich meebrengen. Dit doen wij onder meer door te participeren in samenwerkingsverbanden zoals Gastvrij Overijssel.

Met gastvrije groet,
KHN Overijssel

Mirjam Boerrigter en Joëlle Roesink
Regiomanagers